

ה"ת 67482/02/20 - בלאל סאלח נגד המשרד להגנת הסביבה - המשטרה הירוקה

בית משפט השלום בעכו

ה"ת 67482-02-20 סאלח נ' משטרה ירוקה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת אביגיל זכריה

המבקש: בלאל סאלח

נגד

המשיבה:

המשרד להגנת הסביבה - המשטרה הירוקה

החלטה

מבוא

בפניי בקשת המבקש מיום 27.2.20 להחזרת תפוס מסוג משאית מספר רישוי 30-654-60 שנתפסה ביום 20.2.20 בחשד לביצוע עבירה לפי חוק שמירת הניקיון בגין השלכת פסולת (להלן - התפוס).

תמצית טענות הצדדים

המבקש טוען כי הוא הבעלים הרשום של התפוס ועוסק בביצוע עבודות עפר. נטען כי המשאית עסקה בפיזור אדמה על פי הזמנת לקוח ולא בהשלכת פסולת.

עוד נטען כי נסיבות התפיסה הפעם אינן מקימות עילה וכי התפיסה עצמה אינה מידתית וכי ניתן לנקוט בדרך מידתית יותר על פי הוראות החוק והפסיקה. עוד נטען כי המשך החזקתה של המשאית גורם למבקש נזקים כלכליים משמעותיים. בדיון היום עתר המבקש לשחרור התפוס בכל תנאי ולאחריו הציג פסיקה לעיוני (שאינה מנחה או מחייבת בית משפט זה) ומסמכים נוספים.

המשיבה טענה כי מדובר בעבירה חוזרת המבוצעת על ידי אותו מבקש באמצעות אותו כלי רכב בטווח של מספר חודשים וכי רק בתחילת חודש פברואר שנה זו הסתיימה תקופת איסור שימוש מינהלי בשל אותה עבירה ממש. המשיבה בתגובתה ציינה כי היא מתנגדת לשחרור בכל חלופה שהיא בשים לב לכך שמדובר בעבירות חוזרות וכי לא היה בעונשים קודמים כדי להרתיע את המבקש מלשוב ולבצע את העבירות בגין בצע כסף. עוד נטען כי תכלית התפיסה הינה מניעתית כמו גם למטרת חילוט. במעמד הדיון הציגה המשיבה חומר החקירה המבסס את החשדות כנגד המבקש לרבות תמונות ממקום שפיכת הפסולת, דוחות פעולה ואת הודעת המבקש במשטרה.

בדיון שהתקיים היום חזרו הצדדים על טענותיהם ולאחר הגשת המוצגים - התיק הובא למתן החלטה.

בקשה להחזרת תפוס - התשתית המשפטית

סעיף 32 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) (נוסח חדש), התשכ"ט - 1969 (להלן - הפקודה) מקנה למשטרה סמכות לתפוס ולהחזיק חפצים העונים על אחת מחמש החלופות הקבועות בסעיף דהיינו: חפץ שבאמצעותו נעברה עבירה או שעומדים לעבור בו עבירה, חפץ שעשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה. בבש"פ 342/06 חברת לרגו לעבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל (פורסם בגבו, החלטה מיום 12.3.06, להלן - עניין לרגו) הגדירה כב' השופטת פרוקצ'יה את מתחם שיקול הדעת השיפוטי להחזרת תפוס והתנאים לכך.

בעניין לרגו נקבע כי בעת בחינת בקשה להחזרת תפוס יש להפעיל את מבחן המידתיות באופן דומה לזה שנעשה בעת בקשה למעצר עד תום ההליכים בשינויים המחויבים, דהיינו: יש לבחון האם קיימת חלופה שתגשים את מטרת התפיסה הספציפית בדרך שתפגע פחות בזכות הקניינית של המבקש כשנקודת האיזון בין האינטרסים המנוגדים משתנה או עשויה להשתנות ככל שחולף הזמן.

מטיעוני המשיבה עולה כי מטרת התפיסה במקרה זה הינה למסלול של חילוט וכן למטרה מניעתית בשים לב לשימוש שנעשה במשאית ולנתון כי מדובר בתפיסה שנייה בטווח של מספר חודשים. חומר החקירה שהוצג בפני מבסס את החשד הסביר הן לעניין זה והן לעניין השלכת הפסולת ברף הגבוה ביותר. יצוין כי ניתן לראות בתמונות את הפסולת המושלכת שאין בינה ובין אדמה דבר וחצי דבר. כמו כן מחקירתו תחת אזהרה של המבקש עולה כי כאשר נשאל אודות עבירות דומות בעבר - הכחיש את הנתון ורק לאחר שהוצג בפניו הנתונים הספציפיים חזר בו מתשובתו באופן שלא היה בו כדי לעורר אמון.

גם הטענה במסגרת הבקשה לגבי סוג העבודה שבוצעה אינה עולה בקנה אחד עם חומר החקירה שהוצג בפניי ואסתפק בכך.

תכלית תפיסה מסוג זה הינה תכלית הצופה פני עתיד ועל כן יש לבחון מהם התנאים שיש בהם כדי להבטיח שתכלית זו לא תסוכל והכול בכפוף לכך שקיים מקור סמכות לעצם התפיסה. משכך, נקבע בעניין לרגו כי בית המשפט נדרש לבחון האם מקור הסמכות לתפיסה לא פקע והאם ניתן להשיג את תכלית התפיסה תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין. עוד נקבע שם כי משך הזמן צריך לבוא במניין השיקולים בהתחשב בכך שסעיף 35 לפקודה קובע אינדיקציה לפיה עומדת לרשות המשטרה תקופה ראשונית של 180 יום שמעבר לה נדרשת הארכה על ידי צו שיפוטי.

בהחלטה בעניין דיאמונדס נדרש כב' השופט הנדל לטענה בדבר חשש מפני הפחתת ערכם ושווים של הנכסים שנתפסו. שם נקבע ברוח הדברים שנקבעו גם בעניין לרגו כי נקודת האיזון משתנה ככל שההליכים מתארכים ובשים לב לנסיבות הספציפיות של כל תיק, כשהנתון כי מדובר בנכס כלה או בנכס שערכו הולך ופוחת הוא רק אחד מהשיקולים שצריכים לבוא במניין וכי גם במקרה ומדובר בנכסים מסוג זה עדין יש ליתן משקל מתאים לעובדה כי ההליך נמצא אך בשלב מקדמי.

מן הכלל אל הפרט

לעניין מקור הסמכות -

לטעמי, ועל אף טענותיו של ב"כ המבקש המלומד ביחס להיעדר עילה, הרי שלא יכולה להיות מחלוקת בדבר מקור הסמכות של המשטרה להחזיק בתפוס בנקודת זמן זו ובטרם חלפו 180 הימים ממועד תפיסת הרכב.

העילה להחזקת התפוס בוססה דייה בחומר החקירה.

לעניין הפגיעה בזכויות המבקש והאם יש בה כדי לעמוד במבחן המידתיות -

השיקולים אותם מעלה המבקש בבקשתו, שעיקרם פגיעה בזכות הקניין והעיסוק, הם אמנם השיקולים הרלבנטיים שבית המשפט מצופה לבחון.

בהתחשב בכך שההליך המשפטי מצוי בשלב מקדמי באופן שעדיין לא חלף פרק הזמן שהמחוקק עצמו מצא להגדיר כפרק זמן ראשוני אשר אינו טעון צו שיפוטי, אופי העבירה המתבררת במסגרתו, ובשים לב ליתר הנתונים העולים מתיק החקירה לרבות היות העבירה חוזרת, התמונות המציגות את אופי השימוש שנעשה ברכב והראיות לכאורה לעניין השלכת הפסולת כעולים מתיק החקירה - מוליכים למסקנה כי נקודת האיזון בשלב זה נוטה לצד המשיבה וכי הפגיעה בזכויות המבקש בנקודת זמן זו עודנה מידתית.

בשים לב לפרק הזמן הקצר יחסית ממועד התפיסה הרי שמדובר בפרק זמן סביר ומידתי בשלב זה ובכל מקרה כזה שיש בו כדי לעמוד בהוראות החוק והפסיקה בשים לב למקור הסמכות והתכלית המוצגת וחומר הראיות שהונח בפניי יש בו כדי לבסס הרף הנדרש.

לעניין שיקולים נוספים - המבקש בדיון שהתקיים ובבקשה שבפניי לא חזר על הטענה לפיה אין לו עבירות קודמות בתחום וטוב שכך.

מחומר החקירה עולה כי בחודש דצמבר 2019 נתפסה אותה משאית בביצוע אותה עבירה ולא היה בהליך שננקט כדי להרתיע את המבקש מביצוע אותה עבירה פעם נוספת, כמו גם איסור שימוש לתקופה של שלושים יום.

נראה כי בפעם זו, גם אם ייקבעו תנאים לשחרור התפוס, עליהם להיות כאלה שירתיעו את המבקש מביצוע עבירה דומה נוספת. בעניין זה עמדת המשיבה לגבי התמריץ הכלכלי העומד מאחורי ביצוע העבירה מקובלת עליי ויש להביא לאיונו של תמריץ זה במידת האפשר. זכותו של המבקש לחופש העיסוק והקניין אינה יכולה לבוא על חשבון האינטרס הציבורי, בריאות הציבור ואיכות הסביבה. כפי שציינתי במקרה דומה לאחרונה הרי ש: "אין לקבל מצב בו איש יעשה את הישר בעיניו ללא כל התחשבות בחוקי המדינה ובבריאות הציבור" (ר' 58705-01-20 א.ר. מוסא בע"מ נ' המשטרה הירוקה, החלטה מיום 17.2.20).

לעניין תנאי השחרור המבוקשים -

המבקש בבקשתו לא ציין מהם תנאי השחרור בהם הוא מבקש לשחרר את התפוס והדברים הועלו במעמד הדיון היום ללא בסיס כלשהוא. המבקש לא הציג במסגרת הבקשה נתונים אודות שוויי הכספי של הרכב התפוס באופן שניתן יהיה

לגזור ממנו תנאים מתאימים או לקבוע ערבויות מתאימות.

תנאי השחרור, כמו תנאי התפיסה, אמורים במקרה זה למנוע הישנות ביצוע העבירה או העמדת מחיר כלכלי כבד כנגדה על מנת להרתיע את היחיד והרבים וכן לאפשר חילוט במקרה ובו ייגזר כך בתיק העיקרי אם יהיה כזה.

לסיכום, כל טענות המבקש באשר לסמכות התפיסה - נדחות.

יחד עם זאת, לבית המשפט שמור תמיד שיקול הדעת לקבוע דרך מידתית יותר או פוגענית פחות כל עוד אין בכך כדי לסכל את מטרת התפיסה כליל. צודקת המשיבה כי לא היה בתנאים הקודמים כדי להרתיע את המבקש מלשוב ולבצע את העבירה לכאורה ותנאי שחרור צריכים ליתן ביטוי להתנהלות זו המגלמת גם זלזול ברשויות שלטון החוק.

אשר על כן, והגם שלכאורה ניתן היה להורות על דחיית הבקשה הרי בהתחשב במכלול השיקולים אהיה נכונה להורות על שחרור התפוס בתנאים אשר יבטיחו את תכלית התפיסה שהיא נכון לעת הזאת - חילוט ומניעת הישנות העבירה - ובין צמצום הפגיעה בזכויות המבקש ובשים לב לנסיבות התיק.

התנאים יגלמו גם את הנתון כי מדובר בעבירה שנייה שנעשית בתוך פחות מחודשיים ואת התנהלות המבקש בכללותה אשר אינה מצדיקה התחשבות כלשהיא לפני משורת הדין. קביעה ברוח זו אינה פוגעת מצד אחד בתכלית המשיבה שהיא אפשרות להיפרע בסופו של יום מנכס שבוצעה באמצעותו עבירה ומניעת המשך ביצוע העבירות ומנגד פגיעה מידתית והולמת בזכויות המבקש בשלב זה בו טרם התקבלה החלטה על הגשת כתב אישום.

סוף דבר

אשר על כן ובהתאם לתנאים שנקבעו במקרים דומים בפסיקת ביהמ"ש המחוזי והעליון (ראה לדוגמא בש"פ 6817/07 סיטבון נ' מדינת ישראל (החלטה מיום 31/10/07) והחלטות קודמות שניתנו על ידי ובנסיבות תיק זה - שהינו תיק שני למבקש בטווח של חודשים בודדים בלבד והתנהלותו של המבקש - אני מורה כי התפוס ישוחרר בכפוף לקיום כל התנאים הבאים במצטבר:

1. הפקדה במזומן או בערבות בנקאית צמודת מדד לטובת המדינה בשיעור של 30% משווי הרכב על פי מחירון "יצחק לוי". על המבקש להציג מחירון עדכני ואת נתוני הרכב במלואם כנדרש לצורך עריכת החישוב.

מוצע כי החישוב יעשה על ידי הצדדים בהסכמה. **מכל מקום לא תתאפשר הפקדה כלשהיא במזכירות בית המשפט בטרם אישרתי בהחלטה נפרדת את סכום ההפקדה ויתר התנאים.**

2. הצגת פוליסת ביטוח מקיף לרכב כאשר משטרת ישראל תירשם כמוטב ראשון בפוליסת הביטוח וזאת עד תום ההליכים המשפטיים.

3. המבקש לא יערוך כל דיספוזיציה ברכב וירשם איסור דיספוזיציה במשרד הרישוי עד תום ההליכים.

המשפטיים.

4. תיחתם התחייבות אישית על ידי המבקש וצד ג' (בעל יכולת השתכרות מוכחת אשר יצרף שלושה תלושי משכורת אחרונים וכתובת עדכנית ומלאה) בסך 25,000 ₪ כל אחת להימנע מביצוע עבירה לפי חוק שמירת הניקיון באמצעות התפוס למשך שנתיים מהיום.

רק עם מילוי כל התנאים והצגת המסמכים לב"כ המשיבה ולבית המשפט - ישוחרר התפוס .

ככל שיעלה בידי המבקש לעמוד בתנאים ולהביא לשחרור התפוס יהיה עליו לשאת בהוצאות האחסנה כפי שיהיו במועד שחרור התפוס כתנאי לשחרורו.

המזכירות תמציא את ההחלטה לצדדים ותסגור את התיק בהחלטה זו.

ניתנה היום, י"ט אדר תש"פ, 15 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.